

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

MET HET BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

08-05-2001

14:00 uur

mardi

08-05-2001

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "het rapport CREG in verband met de provisies voor de nucleaire nazorg" (nr. 4541)	1
- de heer Joos Wauters aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de provisies voor het beheer van splijtstoffen en ontmanteling van de installaties" (nr. 4545)	1
<i>Sprekers: Simonne Creyf, Joos Wauters, Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling</i>	

SOMMAIRE

Questions orales jointes de	1
- Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "le rapport de la CREG concernant les provisions en vue de la sortie du nucléaire" (n° 4541)	1
- M. Joos Wauters au secrétaire d'Etat pour l'Energie et au Développement durable sur "la gestion des matières fissiles et le démantèlement des installations" (n° 4545)	1
<i>Orateurs: Simonne Creyf, Joos Wauters, Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable</i>	

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 08 MEI 2001

14:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 08 MAI 2001

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.06 uur door de heer Jos Ansoms, voorzitter.

La séance est ouverte à 14.06 heures par M. Jos Ansoms, président.

01 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Simonne Creyf** aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "het rapport CREG in verband met de provisies voor de nucleaire nazorg" (nr. 4541)

- de heer **Joos Wauters** aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de provisies voor het beheer van splijtstoffen en ontmanteling van de installaties" (nr. 4545)

01 **Questions orales jointes de**

- Mme **Simonne Creyf** au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "le rapport de la CREG concernant les provisions en vue de la sortie du nucléaire" (n° 4541)

- M. **Joos Wauters** au secrétaire d'Etat pour l'Energie et au Développement durable sur "la gestion des matières fissiles et le démantèlement des installations" (n° 4545)

01.01 **Simonne Creyf** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, u herinnert zich wellicht mijn vraag van 13 maart 2001 in verband met de aanleg en de beschikbaarheid van de provisies voor de ontmanteling van de kerncentrales en over de financiering van het nucleair passief BP2. U

antwoordde toen dat u aan de CREG een opdracht had gegeven. Het rapport van de CREG is nu klaar. Ik besluit eruit dat het rapport mij gelijk geeft.

Ten eerste, heeft de CREG vragen omtrent de beschikbaarheid en de toereikendheid van de fondsen voor het beheer, de behandeling en de opvolging van het nucleair afval. Er zijn te veel halve afspraken. De controle op de provisies is bovendien ontoereikend. Onder meer voor BP2 wijst de CREG op de zware factuur die openstaat.

Nu u kennis hebt kunnen nemen van dat rapport, vernam ik graag wat uw plannen zijn.

Het lijkt me duidelijk dat er een probleem is van de beschikbaarheid van de middelen. Volgens mij is dat het grootste probleem. De CREG geeft een overzicht van de voorstellen die in het verleden al naar voren werden gebracht, maar de CREG kiest zelf niet.

Wat zijn uw eigen voorstellen?

Volgens mij moet de oplossing, welke die ook is, een operationele oplossing zijn. De middelen moeten hoe dan ook mobiliseerbaar zijn als ze nodig zijn. Als men dus gaat in de richting van een vaststelling, bijvoorbeeld een identificatie van activa, dan moeten die activa operationeel gemaakt kunnen worden en de middelen moeten

mobiliseerbaar zijn als men ze nodig heeft. Uiteraard moeten er voldoende middelen zijn.

Vandaar de vraag aan welke formule u had gedacht om aan al die voorwaarden te voldoen?

Ten tweede, ook op de vraag of de middelen voldoende zijn, geeft de CREG geen antwoord. De CREG geeft weer wat anderen zeggen. De CREG zegt echter nergens hoeveel provisies er nodig zijn.

Zijn er niet bijkomende cijfers nodig over de bedragen van de provisies die nodig zullen zijn?

Ten derde, wat de provisies zelf betreft zegt de sector dat zij die beter kan beheren dan eender welke overheidsinstelling. Dat is uiteraard mogelijk.

Kan de overheid dan ook mee de vruchten plukken van dat betere beheer? Of komen de mogelijke winsten, eventueel superwinsten, van die operaties enkel ten goede van de Suez-groep?

Sta me toe even een voorbeeld te geven. Electrabel had in de Spaanse Société Anonyme Hydro Electrica de Cantabrico een financiële participatie genomen van 10% voor een bedrag van 257 miljoen euro. Door de overname van deze naamloze vennootschap door de Frans-Duitse maatschappij EnBW waarin ook de Electricité de France participeert, werd door Electrabel een meerwaarde gerealiseerd van 53 miljoen euro of 2.100 miljoen Belgische frank. In de veronderstelling dat die investering gebeurd zou zijn met provisies voor de nucleaire nazorg, luidt de vraag of die superinkomsten dan ook verrekend worden in de provisies voor de nucleaire nazorg of in de ontvangsten- en uitgavenrekeningen van het controlecomité.

De vraag is dus op welke manier ook de overheid baat kan hebben bij het eventuele betere beheer van deze middelen. De sector legt provisies aan. De aanwending van die provisies is echter niet geïdentificeerd. Men kan daar alles mee doen en de provisies zijn niet identificeerbaar. Ze kunnen worden geïnvesteerd in risicovolle projecten of in succesnummers, zoals het Spaanse Cantabrico. Wat zijn uw voorstellen om deze provisies beter identificeerbaar te maken?

Het is duidelijk dat er in de sector een zeer grote versnippering heerst. Allerlei instellingen houden zich bezig met provisies, passiva, fondsen, enzovoort. Het gaat hierbij stilaan om bedragen van honderden miljarden. Naar mijn mening is er

een probleem inzake coördinatie en ook inzake deskundig beheer van de financiële middelen. Zoals gezegd gaat het om honderden miljarden. Als deze bedragen niet deskundig beheerd worden, moet men aan het einde van het proces toch aan de nodige sommen komen om de nucleaire nazorg te kunnen verzekeren. Het spreekt voor zich dat een minder goed beheer invloed kan hebben op de grootte van de sommen die aan het eind van het proces nodig zijn. Mijnheer de staatssecretaris, hoe kunnen alle financiële middelen die aanwezig zijn zo goed en deskundig mogelijk beheerd worden?

01.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de staatssecretaris, als u de volgende keer een studie wil aanbesteden, moet u eerst te rade gaan bij mevrouw Creyf. Mevrouw Creyf, u hebt gezegd dat u eigenlijk de uitslag al kon voorspellen. Ik wil gerust een afspraak maken over de gage die wij daar samen voor zullen krijgen.

01.03 Simonne Creyf (CVP): Mijnheer Wauters, u was afwezig in de commissie toen ik die vragen aan de minister stelde. U mag er dan ook geen oordeel over vellen.

01.04 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw Creyf, ik heb dat gelezen. Ik wil eigenlijk zeggen dat het mij verheugt dat er een studie is gekomen. Het is de eerste keer dat de regering opheldering gevraagd heeft. De staatssecretaris heeft de feiten op een rij gevraagd om wat duidelijkheid te krijgen in het hele dossier. Het siert hem dat hij deze problemen niet uit de weg gaat. Het is immers duidelijk dat er ernstige problemen zijn en u hebt die heel goed gesitueerd. Men heeft niet genoeg provisies, men weet niets over de aanwending van de fondsen en er zijn geen specifieke waarborgen voor de beschikbaarheid. Door deze studie komt dat allemaal tot uiting. Voor de ontmanteling en opruiming van de kerncentrales, het opruimen van de verbruikte kernbrandstof en de sanering en ontmanteling van de kernactiviteiten heeft men de nodige middelen niet voorhanden. Erger nog, er bestaan niet overal conventies inzake de opbouw van de fondsen. Er is bijvoorbeeld nog geen conventie over de opbouw en de totale waarde van het fonds voor de verbruikte kernbrandstof.

Mijnheer de staatssecretaris, daarom moeten wij er niet veel woorden aan vuilmaken. Het rapport van de CREG is voor mij alarmerend. Het is duidelijk dat er oplossingen moeten komen, zeker met de nakende totale vrijmaking van de markt. Ik wil weten waar we staan. De overheid moet niet

de volledige verantwoordelijkheid dragen. Alle betrokken producenten moeten terzake ook hun verantwoordelijkheid opnemen. De CREG heeft verschillende oplossingen geformuleerd.

Mijnheer de staatssecretaris, welke initiatieven wilt u nemen om de zaak uit te spitten en op te lossen en welk tijdsschema wilt u daarvoor hanteren? Ik verwacht niet dat u vandaag een oplossing voorstelt, maar het Parlement moet in staat zijn om deze zaak verder te kunnen opvolgen nadat u hebt kunnen bestuderen welke de mogelijke oplossingen zijn om de veiligheid van ons land en onze bevolking te kunnen verzekeren. Binnen welk tijdsschema zult u dus een oplossing hebben waarin iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid draagt?

01.05 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Wauters, mevrouw Creyf, ik dank u voor uw vragen.

Ik herinner aan de beslissing van de regering van 5 april 2000 om aan de CREG te vragen een studie te maken over de beschikbaarheid van de provisies voor de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van het afval. Gezien de nieuwe situatie van de opening van de markt moet men erover waken dat de provisies beschikbaar blijven in België en dat ze niet ergens worden opgebruikt zodat ze plots onbeschikbaar zouden zijn op het moment dat de Belgische samenleving ze nodig zou hebben. Ongeveer drie weken geleden ontving ik het rapport van de CREG, een heel duidelijk, pedagogisch en volledig rapport over alle nucleaire provisies in België. Het is waarschijnlijk de eerste keer dat een document verschijnt dat alle situaties van de provisies beschrijft, van de kerncentrales tot de laatste AMIRI-sector, de sector van de hospitals, enzovoort.

In de wet inzake de inventarissen van passiva werd bepaald welke opdrachten aan wie werden gegeven. ONDRAF heeft een mandaat gekregen om een inventaris te maken van het bestaande kernaafval en na te gaan of daarvoor provisies zijn en of deze provisies al dan niet voldoende zijn. Dit is het gevolg van een wet die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd. Men gaat dus eerst de klasse 1-uitrustingen na, daarna die van klasse 2, klasse 3, enzovoort. Ik veronderstel dat men voor het einde van de legislatuur in juli 2003 een zicht zal hebben op de volledige inventaris. Aan de CREG wordt gevraagd om over de beschikbaarheid van deze middelen te oordelen.

Ik herinner u eraan dat de kostprijs voor de ontmanteling van een nucleaire centrale zowat

12% bedraagt van de investeringskost. Het bedrag wordt op die manier geschat. De bestaande provisies voor ontmantelingen bedragen momenteel 24 miljard Belgische frank.

Voor het nucleair afval gelden andere regels. Er zijn enerzijds provisies opgenomen in de boeken van Synatom en Electrabel ten bedrage van 71 miljard frank. Anderzijds bestaat er ook een langetermijnfonds. Op het ogenblik dat dit afval wordt doorgegeven aan Niras via een eigendomsoverdracht worden de gelden bij Synatom en Electrabel gestort in dit fonds van het Niras. Beide systemen zijn dus anders.

Er is een probleem op het vlak van de gelden en provisies van de sector Mitri/Amiri, de ziekenhuizen. Het gaat hier om kleine hoeveelheden radioactief materiaal die in de gezondheidssector worden gebruikt. Hiervoor moet een oplossing worden gevonden. Deze oplossing is tot op vandaag nog niet gevonden. De kostprijs hiervoor bedraagt zowat 40 miljoen frank per jaar. Men moet goed opletten voor dit probleem dat ik van mijn voorgangers heb geërfd. Indien men te harde maatregelen treft tegenover de betrokkenen loopt men immers het risico dat er hier en daar wegen worden gezocht om van dit materiaal af te geraken zonder controle van de overheid. Men moet oppassen wat aan deze mensen wordt gevraagd.

Ik kom dan bij wat men in België het "nucleair passief" noemt. Het gaat hier om de installaties BP 1 en BP 2. Wat BP 1 betreft, dit wordt gedekt door de overheid. In de begroting voor het jaar 2000 werd hiervoor een bedrag van 3,8 miljard frank vrijgemaakt dat de kostprijs voor de vijf komende jaren moet dekken. Voor BP 2 is er wel een probleem want daar moet de sector inspringen overeenkomstig een conventie van december 1990. Die conventie moest worden vernieuwd tegen eind 2000 maar dit is nooit gebeurd. Volgens mij is er op dat vlak sprake van "passiva". De kosten die daarvoor worden gemaakt, worden momenteel niet gedekt. Er bestaat een voorlopig akkoord voor het mobiliseren van 350 miljoen frank voor dit jaar voor BP 2. Er moet terzake evenwel een structurele oplossing worden gezocht wat tot op heden niet is gebeurd. Samen met BP 2 komt ook het technisch passief van SCK ter sprake, namelijk de ontmanteling van BR 3. Een deel van de ontmanteling van BR 3 en de uitrusting van BP 2 moeten worden gedekt door de operatoren. Ik zal nooit toelaten dat de belastingbetaler daarvoor moet betalen. No way.

Wat is de conclusie van de centrales? In de conclusies van de Franstalige versie van het CREG-rapport staat op bladzijde 44 dat er geen controle bestaat door de overheid op het gebruik van het fonds en dat er geen specifieke garanties bestaan voor de toekomstige beschikbaarheid van het fonds.

Er moet daar dus iets worden gedaan. Ik wil ook duidelijk stellen dat dit in het verslag duidelijk is. Ik zal trouwens het document aan de diensten bezorgen. Meerdere keren heb ik gelezen dat de Belgische Staat voor de sanering van opwerkingsfabriek Eurochimique destijds geld zou hebben ontvangen van verscheidene lidstaten, waarvan blijkbaar niets meer over zou zijn. Ik deel u de gegevens mee, zodat dit duidelijk in een document van het Belgisch Parlement staat: degenen die dan nog hierover schrijven, weten dan dat het niet waar is.

België heeft de volgende bedragen ontvangen: 650 miljoen Belgische frank als deelname in de ontmantelingskosten van de fabriek volgens het akkoord van 24 juli 1978. De kosten daarvan werden toen geraamd op driemaal dit bedrag. Verder nog 3,5 miljard Belgische frank voor de behandeling en conditionering van het achtergebleven afval, volgens het akkoord van 10 april 1986. Deze bedragen werden door de Belgische Staat gebruikt om de fabriek in stand-by te houden. Toen het BP 1-passieffonds werd opgericht in 1991, restte er nog slechts een bedrag van 600 miljoen Belgische frank, dat door de Staat in het fonds werd gestort.

Besluit: de gestorte bedragen werden gebruikt voor Eurochimique en waren totaal ontoereikend. Dit voor alle duidelijkheid in verband met wat soms verschijnt over het beheer door de Staat van gelden die door de lidstaten worden gestort. Dat was totaal ontoereikend.

U hebt dit document gelezen, met de vijf of zes voorstellen van de CREG. Dat gaat van een planning van de liquiditeiten tot oprichting van een nationaal fonds, met als nadeel dat de Staat volledig verantwoordelijk is voor alles wat zou kunnen gebeuren. Wat ben ik nu van plan? Ik zal dit rapport bespreken met NIRAS, met de producenten en met de CREG. Op basis van de opinie van die mensen zal ik de regering dan een voorstel doen. Ik weet vandaag niet welk voorstel dit zal zijn en kan u dus geen details geven. Duidelijk is wel dat het voorstel zal verzekeren dat zelfs in een situatie van opening van de elektriciteitsmarkt en beweging van het aandeelhouderschap van de operatoren, de

Belgische samenleving zeker zal zijn dat in alle mogelijke scenario's het geld dat moet worden gebruikt voor enerzijds het beheer van het afval en anderzijds de ontmanteling van de kerncentrales, beschikbaar zal zijn voor de Belgische samenleving. Ik kan u niet zeggen welke van de vijf of zes voorstellen ik op de Ministerraad zal brengen. Het is vandaag nog te vroeg om mij hiervoor te engageren. Eerst moet ik hiervoor de operatoren, de mensen van de CREG en van het NIRAS ontmoeten om daarna de regering een voorstel te kunnen voorleggen.

01.06 Simonne Creyf (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat de staatssecretaris zegt hier en nu niet met voorstellen voor de pinnen te kunnen komen. Ik begrijp dat volledig, want als er voorstellen komen, moeten die degelijk zijn en een antwoord bieden op de problemen. Volgens mij zijn er twee punten waarvoor er een goeie oplossing moet komen: ten eerste, de mobiliseerbaarheid van de middelen en een deskundig beheer van alle financiële middelen die worden opgebouwd in de sector of er in opbouw zijn.

Ten tweede, over uw gegevens over het BP1 heb ik tijdens de begrotingsbespreking reeds gesproken. De Staat heeft die verantwoordelijkheid nu op zich genomen. Ik ga niet akkoord met de uitleg dat men deze middelen aan de Staat heeft gegeven en dat ze nu verdwenen zijn. Volgens mijn kennis en informatie zijn die middelen inderdaad gebruikt, maar zoals u zegt waren ze totaal ontoereikend.

Eurochimique is trouwens een goed voorbeeld van het feit dat de Staat kan worden geconfronteerd met een wijziging in de markt en met een gewijzigde situatie. Ook in het kader van een concurrentiële markt, zal dat mogelijk zijn. Men heeft daar geen vat op.

Ten derde, wat het BP 2 betreft, zegt u terecht dat daar een probleem is gerezen. Volgens mij is de sector niet geneigd om hier over de brug te komen. Ik meen dat de productiesector in deze ook een morele plicht heeft. Op dat vlak zijn we dus bondgenoten. Ik zal niet nalaten om ook in de toekomst wanneer nodig op dat dossier terug te komen en de sector op haar verantwoordelijkheid te wijzen.

01.07 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, wat de timing betreft, zegt u eerst met de producenten en met de CREG te moeten overleggen vooraleer tot een beslissing te komen.

Ik begrijp dat, maar ik zou dat wel graag binnen een redelijke termijn zien geschieden. Ik durf er bij u zelfs op aan te dringen daar een termijn op te kleven en die ook hier in het Parlement bekend te maken en er niet alleen mee naar de regering te stappen. Dit dossier wordt immers ook hier opgevolgd en gecontroleerd.

Wat het BP 1 betreft, ben ik uiteraard blij met uw inspanningen in de begroting en uw oplossing voor de volgende vijf jaar. Ik ben het ook met u eens dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn. Ik luister ook goed naar wat mevrouw Creyf te zeggen heeft. In dit dossier zijn we bondgenoten en blijkbaar zijn we dat ook in dat over het BP 2. Terecht wijst zij niet alleen op de morele verantwoordelijkheid van de producenten, maar ook op de feitelijke verantwoordelijkheid. Wat het BP 2 betreft heeft de overheid al meer dan haar verplichtingen gedaan, het is nu aan de producenten om over de brug te komen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik denk dat we hier voor een fundamenteel probleem staan. U moet binnen de regering snel tot een oplossing komen. Met het vrijmaken van de mark, zouden wij – de Staat en dus de belastingsbetaler, die met zijn elektriciteitsfactuur nu reeds veel heeft bijgedragen – wel eens de klos kunnen zijn. Wij als gebruikers hebben meebetaald om deze provisies aan te leggen. Ik wil geen tweede maal de factuur betalen. Daarom hoop ik dat u afdoende maatregelen zal nemen, die u ook in dit Parlement zal bekendmaken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.28 uur.

La réunion publique de commission est levée à 14.28 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

mardi

08-05-2001

08-05-2001

14:00 uur

14:00 heures

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- mevrouw Simonne Creyf tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "het rapport CREG i.v.m. de provisies voor de nucleaire nazorg" (nr. 4541)	1
- de heer Joos Wauters tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de provisies voor het beheer van splijtstoffen en ontmanteling van de installaties" (nr. 4545)	1
<i>Sprekers: Simonne Creyf, Joos Wauters, Olivier Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling</i>	

SOMMAIRE

Questions orales jointes de	1
- Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "le rapport de la CREG concernant les provisions en vue de la sortie du nucléaire" (n° 4541)	1
- M. Joos Wauters au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la gestion des matières fissiles et le démantèlement des installations" (n° 4545)	1
<i>Orateurs: Simonne Creyf, Joos Wauters, Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable</i>	

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 08 MEI 2001

14:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 08 MAI 2001

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.06 uur door de heer Jos Ansoms, voorzitter.

01 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Simonne Creyf** tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "het rapport CREG i.v.m. de provisie voor de nucleaire nazorg" (nr. 4541)
- de heer **Joos Wauters** tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de provisie voor het beheer van splijtstoffen en ontmanteling van de installaties" (nr. 4545)

01.01 **Simonne Creyf** (CVP): Het rapport van de CREG is sinds kort beschikbaar. De CREG stelt vragen bij de beschikbaarheid en de controle op de provisie voor de nucleaire nazorg. Welke conclusies verbindt de staatssecretaris daaraan?

Er moet een operationele oplossing komen en de middelen moeten mobiliseerbaar zijn en toereikend. Aan welke formule denkt de minister?

De CREG vermeldt niet hoeveel de provisie moeten bedragen. Zijn niet meer cijfers nodig?

De sector meent deze middelen het best te kunnen beheren. Zal ook de overheid de vruchten daarvan kunnen dragen? Wordt de winst meegerekend bij

La séance est ouverte à 14.06 heures par M. Jos Ansoms, président.

01 **Questions orales jointes de**

- Mme **Simonne Creyf** au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "le rapport de la CREG concernant les provisions en vue de la sortie du nucléaire" (n° 4541)
- M. **Joos Wauters** au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la gestion des matières fissiles et le démantèlement des installations" (n° 4545)

01.01 **Simonne Creyf** (CVP): Le rapport de la CREG est disponible depuis peu. La CREG s'interroge sur la disponibilité et le contrôle des provisions en vue de la sortie du nucléaire. Quelles conclusions le secrétaire d'Etat tire-t-il à ce sujet ?

Une solution opérationnelle doit être recherchée et les moyens doivent pouvoir être mobilisés et être suffisamment élevés. A quelles mesures le secrétaire d'Etat songe-t-il ?

La CREG ne précise pas le montant que doivent atteindre les provisions. Ne faudrait-il pas disposer de chiffres supplémentaires ?

Le secteur affirme gérer au mieux ces moyens. Les pouvoirs publics pourront-ils également en récolter les fruits ? Le bénéfice généré par ces provisions

de provisie voor nucleaire nazorg?

De sector legt provisie aan, maar de aanwending is niet bekend. De provisie zijn dus niet identificeerbaar. Wat zijn de voorstellen van de staatssecretaris?

Er bestaat een grote versnippering van instellingen. Er rijst een probleem op het vlak van coördinatie en deskundig beheer. Het beheer kan een invloed hebben op de grootte van de beschikbare sommen. Hoe kunnen de middelen op de beste en meest deskundige wijze worden beheerd?

01.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Ik ben blij dat er een studie is gemaakt. Het siert de staatssecretaris dat hij de problemen niet uit de weg gaat.

De provisie zijn onvoldoende, men kent hun aanwending niet, er zijn geen waarborgen voor de beschikbaarheid. Er zijn niet overal conventies over de opbouw van de fondsen. Wat door de CREG naar voren wordt geschoven is alarmerend. Er moeten oplossingen komen, mede met het oog op het vrijmaken van de markt. De producenten moeten hun verantwoordelijkheid dragen en niet alles doorschuiven naar de overheid.

Welke initiatieven zal de staatssecretaris nemen en op welke termijn?

01.03 Staatssecretaris Olivier Deleuze (Nederlands): Op 5 april 2000 vroeg de regering de CREG een studie over de provisie voor nucleaire nazorg. Drie weken geleden maakte de CREG een volledig rapport over. Voor het eerst beschikken we over een volledig overzicht. NIRAS kreeg de opdracht een inventaris te maken van de nucleaire passiva en de nodige provisie. Tegen juli 2003 zal deze beschikbaar zijn. CREG diende de beschikbaarheid van de provisie na te gaan. De ontmanteling van de centrales zou 12 procent van de investering kosten. Daarvoor is 24 miljard frank beschikbaar. Voor afval is 21 miljard beschikbaar bij Synatom en Electrabel. Wanneer het afval wordt overgedragen aan NIRAS gaan die middelen over naar een langetermijfonds.

De hospitaalsector zorgt voor kleine hoeveelheden radioactief afval. Daarvoor is nog geen oplossing. Die vergt ongeveer 40 miljoen frank per jaar. Men moet goed oppassen wat men vraagt. Men moet immers vermijden dat men via slinkse wegen probeert af te raken van het afval.

est-il porté en compte pour la sortie du nucléaire ?

Le secteur constitue des provisions, mais on ignore à quoi elles servent. Elles ne sont donc pas identifiables. Quelles propositions formule le secrétaire d'Etat ?

Je constate que les institutions sont très émiettées et qu'un problème se pose sur le plan de la coordination et d'une gestion judicieuse. Or, cette gestion peut influencer le niveau des sommes disponibles. Comment gérer les crédits le mieux possible et le plus judicieusement possibles ?

01.02 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Je me réjouis qu'une étude ait été réalisée. Le secrétaire d'Etat a le grand mérite de ne pas éluder les difficultés.

Les provisions sont insuffisantes. On ignore à quoi elles servent. Nous n'avons aucune garantie quant à leur disponibilité. Des conventions relatives à la constitution des fonds n'ont pas été conclues partout. Ce que déclare le CREG est alarmant. Il faut trouver des solutions, notamment dans l'optique de la libéralisation du marché. Les producteurs doivent assumer leur responsabilité et ne pas toujours se décharger des problèmes sur les pouvoirs publics.

Quelles initiatives le secrétaire d'Etat prendra-t-il et dans quel délai ?

01.03 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat (en néerlandais): Le 5 avril 2000, le gouvernement a demandé à la CREG de lui fournir une étude sur les provisions pour le suivi nucléaire. Il y a trois semaines, la CREG a remis un rapport complet. Pour la première fois, nous disposons d'un aperçu global. L'ONDRAF a été chargé d'inventorier le passif nucléaire et les provisions nécessaires. Cet inventaire sera disponible dès juillet 2003. La CREG devait vérifier la disponibilité des provisions. Le démantèlement des centrales représenterait 12% du coût d'investissement. De ce montant total, 24 milliards sont disponibles. Pour les déchets, 21 milliards sont disponibles chez Synatom et Electrabel. Lorsque les déchets sont confiés à l'ONDRAF, les moyens sont transférés vers un fonds à long terme.

Le secteur hospitalier produit de faibles quantités de déchets radio-actifs. On n'a pas encore de solution à ce problème. Il faut trouver environ 40 millions de francs par an. Il faut être attentif à ce que l'on demande car il faut éviter que l'on cherche à se débarrasser des déchets par des voies

détournées.

Daarnaast is er het nucleair passief, Eurochemic BP1 en BP2. De kosten voor BP1 worden door de Staat gedragen. Voor de volgende vijf jaar is 3,8 miljard frank beschikbaar. BP2 doet wel een probleem rijzen. De sector moet daarvoor betalen. De conventie daarover moest worden vernieuwd tegen eind 2000. Dat is niet gebeurd. Daar is volgens mij een passief. Men moet een structurele oplossing vinden. Het technisch passief van SCK, PR3 hangt daarmee samen.

Volgens GREG is er geen overheidscontrole op de beschikbaarheid van de fondsen. Daaraan moet iets gebeuren.

Er doen allerlei geruchten de ronde over de middelen die de Belgische Staat van de lidstaten zou hebben gekregen voor de sanering van Eurochemic. Krachtens een akkoord van 24 juli 1978 kreeg België 650 miljoen als deelname in de ontmantelingskosten, die driemaal zo hoog werden geschat. Krachtens een akkoord van 10 april 1986 werd 3,5 miljard overgemaakt voor de behandeling en conditionering van het afval. Dat bedrag werd gebruikt om het bedrijf *stand by* te houden. Toen in 1991 het fonds voor het BP1-passief werd opgericht, restte een bedrag van 600 miljoen, dat in het fonds werd gestort. De bedragen werden dus gebruikt voor Eurochemic en waren totaal ontoereikend. De CREG formuleert diverse voorstellen. Na overleg met NIRAS, de producenten en CREG zal ik de regering een voorstel voorleggen waardoor België kan zeker zijn van de beschikbaarheid van de provisie.

01.04 Simonne Creyf (CVP): Ik begrijp dat de minister tijd nodig heeft voor afdoende oplossingen. Die zijn er nodig voor de beschikbaarheid van de middelen en het deskundig beheer ervan.

De Staat heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen voor BP1. De middelen die hij daarvoor heeft ontvangen zijn ontoereikend.

Met BP2 is er een probleem. De sector is niet geneigd om over de brug te komen. De productiesector heeft een morele plicht.

01.05 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Ik begrijp dat overleg met de producenten, NIRAS en de CREG nodig is. Ik zou echter willen weten wanneer we een oplossing kunnen verwachten. Ik

Il y a par ailleurs le passif nucléaire, Eurochimique BP1 et BP2. Les coûts de BP1 sont pris en charge par le gouvernement. Un budget de 3,8 milliards est prévu pour les cinq ans à venir.

BP2 constitue un problème. Le secteur doit payer et la convention devait être renouvelée pour la fin 2000. Cela n'a pas été fait. Selon moi, il y a là un passif. Il faut trouver une solution structurelle. Le passif technique du CEN, PR3, est lié à cette problématique.

Selon la CREG, il n'y a pas de contrôle public de la disponibilité des fonds. Il faut y remédier.

De nombreuses rumeurs circulent à propos des moyens qui auraient été octroyés à l'Etat belge pour l'assainissement d'Eurochemic. Conformément à un accord du 24 juillet 1978, la Belgique a reçu 650 millions de francs au titre de participation dans les frais de démantèlement, évalués à un montant trois fois plus élevé. Conformément à un accord du 10 avril 1986, 3,5 milliards de francs ont été transférés pour le traitement et le conditionnement des déchets. Ce montant a été utilisé afin de permettre à l'entreprise de rester en *stand by*. Au moment de la création, en 1991, du fonds pour le passif de BP-1, il restait un montant de 600 millions, qui fut versé au fonds. Les montants ont donc été utilisés pour Eurochemic et étaient totalement insuffisants. La CREG a formulé plusieurs propositions. Après concertation avec l'ONDRAF, les producteurs et la CREG, je soumettrai au gouvernement une proposition qui devrait garantir la disponibilité des provisions pour notre pays.

01.04 Simonne Creyf (CVP): Je comprends que le ministre ait besoin de temps pour préparer des solutions satisfaisantes, nécessaires en vue de garantir la disponibilité et la gestion experte des moyens.

L'Etat a pris en charge la responsabilité pour BP-1. Les moyens qu'il a reçus à cet effet sont insuffisants.

Il se pose un problème à propos de BP-2. Le secteur ne semble guère enclin à mettre des moyens à disposition. Le secteur de la production est lié par une obligation morale.

01.05 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Je comprends la nécessité d'une concertation avec les producteurs, l'ONDRAF et la CREG. Je voudrais toutefois savoir pour quant nous pouvons espérer

vraag dat het Parlement op de hoogte wordt gehouden.

Ik ben blij met de inspanningen voor BP1, maar die zijn maar voor vijf jaar. Voor BP2 geldt niet alleen een morele, maar ook een feitelijke verantwoordelijkheid van de producenten. Er is daar een fundamenteel probleem. De regering moet snel een oplossing vinden of de belastingbetaler zal na de vrijmaking van de markt de rekening mogen betalen en die belastingbetaler heeft al betaald als gebruiker.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.28 uur.

des solutions. Je demande que le Parlement soit informé.

Je me réjouis des efforts consentis à propos de BP1 mais ils ne portent que sur cinq ans. En ce qui concerne BP2, il convient de tenir compte non seulement de la responsabilité morale mais encore de la responsabilité de fait des producteurs. Un problème fondamental se pose à cet égard. Le gouvernement doit rapidement trouver une solution si l'on veut éviter qu'après la libération du marché le contribuable n'ait à payer la facture qu'il l'a déjà payée une fois en tant que consommateur.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 14.28 heures.